

Samlingsbeskrivelse: Mangfold, 2. og 3.trinn

TEMA		FORMÅL
Innhold	Samlingen handler om mangfold og tilhørighet, og at det er fint at vi ikke er like. Vi kan være like og ulike på samme tid, og skal ha aksept for ulikhet og hverandre. Det er viktig at vi bruker ordene «vi» og «oss», og at vi snakker om «de av oss» og ikke om «de andre». I dag skal vi snakke særlig om det å passe inn, kjenne at vi hører til.	Gi felles kunnskap om temaet Øve på samtale om temaet Reflektere rundt temaet i fellesskap
Kompetanse til ansatte	Livet & Sånn skriver om mangfold i sin lærerveiledning, les her: Mangfold for voksne Det står i LK 20 og overordnet del at Identitet og kulturelt mangfold er en del av opplæringens verdigrunnlag: https://www.udir.no/lk20/overordnet-del/opplaringens-verdigrunnlag/1.2-identitet-og-kulturelt-mangfold Serie med flere episoder: https://tv.nrk.no/serie/hoere-hjemme Språklig og kulturelt mangfold – en ressurs i opplæringen: https://nafo.oslomet.no/wp-content/uploads/2015/03/Spr%C3%A5klig-og-kulturelt-mangfold-%E2%80%93-en-ressurs-i-oppl%C3%A6ring.-GI%C3%B8mmen.pdf Utdanningsnytt: Er det rom for mangfold og ulikhet i den norske skolen? https://www.utdanningsnytt.no/fagartikkel-inkludering-mangfold/er-det-rom-for-mangfold-og-ulikhet-i-den-norske-skolen/303166 Språklig og kulturelt mangfold i skolen (OsloMet og NAFO): https://nafo.oslomet.no/ressurser/mangfold-og-inkludering/mangfold-i-skolen/	Øke kunnskap og trygghet i å undervise om temaet

	NDLA, Kulturelt mangfold: https://ndla.no/nb/r/tverrfaglige-temaer/kulturelt-mangfold/35ac9dbfaa Dembra, ferdig undervisningsopplegg: https://gammel.dembra.no/no/utema/identitet-og-tilhorighet/?fane=om-temaet&trekk=2 Fagsnakk, Språklig mangfold: https://www.fagsnakk.no/norsk/et-undervisningsopplegg-om-spraklig-mangfold/ Link til livet: https://www.linktillivet.no/filer/Aa_heie_paa_mangfold_LINK.pdf Å vokse opp med flere kulturer: https://vfb.no/rad-og-tips/arkiv/vokse-opp-med-flere-kulturer/	
Kunnskapsmål fra LK20	Folkehelse og livsmestring Folkehelse og livsmestring som tverrfaglig tema i skolen skal gi elevene kompetanse som fremmer god psykisk og fysisk helse, og som gir muligheter til å ta ansvarlige livsvalg. Livsmestring dreier seg om å kunne forstå og å kunne påvirke faktorer som har betydning for mestring av eget liv. Temaet skal bidra til at elevene lærer å håndtere medgang og motgang, og personlige og praktiske utfordringer på en best mulig måte. Aktuelle områder innenfor temaet er fysisk og psykisk helse, levevaner, seksualitet og kjønn, rusmidler, mediebruk, og forbruk og personlig økonomi. Verdivalg og betydningen av mening i livet, mellommenneskelige relasjoner, å kunne sette grenser og respektere andres, og å kunne håndtere tanker, følelser og relasjoner hører også hjemme under dette temaet. Kompetansemål: Norsk, etter 2.trinn: • Samtale om og beskrive hvordan ord vi bruker kan påvirke andre • lytte, ta ordet etter tur og begrunne egne meninger i samtaler • beskrive og fortelle muntlig (...)	Ivareta de overordnede målene i læreplanen knyttet til folkehelse og livsmestring Ivareta kompetansemålene i LK20 knyttet til temaet

	Norsk, etter 4.trinn: • følge opp innspill fra andre i faglige samtaler og stille oppklarende og utdypende spørsmål • reflektere over hvordan språkbruken vår påvirker andre, og hvordan vi tilpasser og endrer språket i ulike situasjoner • (...) samtale om språklig variasjon og mangfold i nærmiljøet KRLE: • Samtale om hva menneskeverd, respekt og toleranse betyr og hva det innebærer for hvordan vi lever sammen • Identifisere og reflektere over etiske spørsmål • Sette seg inn i og formidle egne og andres tanker, følelser og erfaringer Samfunnsfag, etter 2.trinn: • Utvikle og presentere samfunnsfaglige spørsmål • Reflektere over hvorfor mennesker har ulike meninger og tar ulike valg • Samtale om vennskap og tilhørighet, og hva som påvirker relasjoner • Beskrive og gi eksempler på mangfold i Norge (...) Samfunnsfag, etter 4.trinn: • Samtale om identitet, mangfold og fellesskap og reflektere over hvordan det oppleves å ikke være en del av fellesskapet Engelsk: • Bruke digitale ressurser til å utforske språket (...)	
Husk	• Kosedyr/ball til å sende ut i ringen under avslutningen	
Tips	• Felles gjennomgang av opplegget sammen med alle voksne – se egen beskrivelse. Ansvar: Avdelingsleder/rektor • Når du øver med kollegaer i forkant, tenk på hva som evt. kan bli en utfordring i din gruppe • Vurder om det må gjøres individuelle tilpasninger ut fra gruppens eller enkeltelevers behov. • Noen elever trenger spesiell forutsigbarhet. Dere kan se på samlingsbeskrivelsen og lekene i forkant, i et samarbeid med hjemmet. Tilrettelegge etter behov.	De voksne må legge til rette slik at alle elever får mulighet til å delta Unngå at leker kan brukes til å mobbe

	• Om en aktivitet ikke fungerer så godt, avbryt i tide. Si «Dette greide VI ikke i dag, VI prøver igjen i morgen» • Prioriter lekene om du ser at dere går tom for tid eller at elevene ikke engasjerer seg helt i samtalen	
Organisering av timen		
Ringen	Sett på inngangsmusikk: For Indre Østfold kommune: Can't Stop The Feeling.mp4 For eksterne kommuner: Trolls: Can't Stop The Feeling GoNoodle - YouTube • Vi rydder klasserom • Vi samles i ringen	
Pusteøvelse og bevegelse	Øvelsen heter «Sprayboksen» Pusteøvelse - Sprayboksen Når du skal gjennomføre pusteøvelsen med elevene, velger du selv om du vil vise filmen eller om du modellerer selv. Dersom du ønsker å benytte en annen øvelse, finner du flere eksempler på https://www.io.kommune.no/tjenester/skole-og-utdanning/robuste-barn/pust-og-bevegelse/	Bevisst på pust, kropp, nærvær, fellesskap og bevegelse
Film og samtale	Introduser temaet før vi ser filmen. Mangfold er et litt rart ord – hva betyr det tro? Det betyr at vi er forskjellige, på mange ulike måter. Har vi mangfold i vår klasse? Vi ser ulike ut og liker ulike ting. Vi er ulike, og det er bra. Det som er likt oss selv kjennes trygt og det som er ulikt kan noen ganger virke skummelt. Da kan følelsene våre påvirke oss til å søke det som likner oss selv, og ta avstand fra det som er annerledes. I dag skal vi snakke særlig om det å passe inn, og kjenne at vi hører til. Se film: Vi er ulike – og det er bra! Varighet: 3.30	Gi felles kunnskap om temaet Øve på å snakke om temaet Felles refleksjon Øve på å lytte til andre, dele egne tanker og vente på tur i samtalen

Refleksjonsspørsmål til bilde 2: Hva kan vi i klassen gjøre for at alle skal få være med og føle seg trygge? La elevene komme med egne forslag, lærer kommer med forslag ved behov. <i>For eksempel:</i> <i>Smile til hverandre</i> <i>Snakke med hverandre for å bli kjent</i> <i>Leke sammen</i> <i>Bruke gode ord og snille blikk</i> <i>Akseptere at vi er forskjellige</i> Vi ser en ny film - introduser filmen før den settes på: Vi skal se en liten film på engelsk, men det gjør ikke noe om vi ikke forstår alle ordene. Vi forstår hva som skjer allikevel. Den starter med at det kommer ei ny jente i klassen, som heter Annabelle. Det er hennes første dag på ny skole. Hun har flyttet langt og gruer seg veldig. Hun ser veldig sjenert ut. Hun har til og med tatt på seg ei maske som skjuler ansiktet hennes. Mens dere ser filmen kan dere legge merke til hva de andre i klassen gjør. En av dem er ikke så snill med henne. Men så gjør de andre noe som gjør at alt blir veldig bra for Annabelle. Film: Bunny New Girl Short Film - YouTube Varighet: 5.50 Refleksjonsspørsmål til filmen: Hva kan vi gjøre for andre om vi ser at de blir plaget? La elevene komme med egne forslag, lærer kommer med forslag ved behov. <i>For eksempel:</i> <i>Den ene jenta gjorde noe som snudde hele situasjonen. Hun tegnet skjegg på seg selv, og så fulgte resten av klassen etter og gjorde det samme. Da ble det lettere for Annabelle.</i>	Alle blir sett
---	-----------------------

Lek	Smitteleken: <i>Formål:</i> Vise at handlinger smitter <i>Utstyr:</i> Stoler i en ring <i>Beskrivelse:</i> Meningen med denne leken er å vise at handlinger smitter. Når én gjør noe, så gjør plutselig flere eller alle det samme, så hva vi velger å gjøre kan være viktig. Sitt i ring, eller på plassene i klasserommet, men bli enige om <i>hvilken vei</i> handlingene skal smitte. Læreren starter med å gjøre noe (for eksempel riste med hele kroppen, gjemme ansiktet i hendene, hoppe opp i luften, smile/le, vinke, danse, hinke, eller liknende). Dette sprer seg gjennom ringen/eller rundt i klasserommet fra person til person - og til slutt gjør alle det samtidig. Det er fint å bytte på å være den som gjør noe først. Meningen er at leken skal være en gradvis «smittelek» hvor bevegelsen sprer seg bortover. Når dere har lekt en stund og alle sitter på plassen sin igjen kan dere snakke om at på samme måte som disse tulle-handlingene smitter, så kan det smitte når noen sier stygge ord, snur seg vekk, ignorerer, sender stygge blikk og slikt. Få fram at de som fortsetter slike handlinger/ord er like ansvarlige som den som gjør det først.	Øve prososiale ferdigheter Erfare fellesskap og dele gode opplevelser Relasjonsbygging og vennskapsopplevelser
Oppsummering sammen	Vi setter oss i ringen og oppsummerer sammen. <i>Prosess:</i> Sende en ball e.l. rundt i ringen. Alle får ordet etter tur. Elevene sier en ting hver. Det er helt fint å si det samme som de andre, eller noe annet. Vi tar et spørsmål av gangen. Vi bytter spørsmål underveis, f. eks når 5-6 elever har svart. • Hva likte du i dag? • Hva lærte du? • Hvorfor er dette viktig? • Hva kan vi øve på?	Repetisjon Bevisstgjøring Avslutning og lukking av økta Vi lærer å lytte til hverandre og vente på tur. Alle blir sett.

